

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2023. № 12.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.12.59>
УДК 657

О. Г. Лищенко,
к. е. н, доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Національний університет «Запорізька політехніка»
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9211-9567>
А. Д. Туха,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, Національний
університет «Запорізька політехніка»
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5039-2892>

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА

О. Lyshchenko ,
PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Accounting
and Auditing, National University "Zaporizhzhia Polytechnic"
А. Tykha,
Applicant for the second (master's) level of higher education, National University
"Zaporizhzhia Polytechnic"

IMPROVING THE ACCOUNTING OF FIXED ASSETS OF MACHINE-BUILDING ENTERPRISE

Вивчення фінансової діяльності та особливостей постановки обліку на машинобудівному підприємстві доводить, що бухгалтерія такої компанії у своїй роботі керується чинним законодавством, включаючи міжнародні стандарти та національні нормативні акти. Вона також

дотримується відповідних внутрішніх критеріїв якості, а її запроваджена система обліку основних засобів зазвичай є комплексною та деталізованою. Визначено, що облік необоротних активів ведеться систематично, з використанням сучасних методів та програмного забезпечення.

Стрімкий технологічний прогрес розвитку виробничої сфери та підвищення конкуренції в галузі машинобудування, призводять до того, що останнім часом управлінський персонал великих компаній стикається з необхідністю удосконалення системи ефективного управління майном, зокрема в частині основних засобів.

За результатами проведеного дослідження були підготовлені рекомендації щодо шляхів удосконалення обліку основних засобів для машинобудівної компанії та виокремлено ключові аспекти, які вимагають оптимізації. Також, обґрунтовано, що поліпшення системи обліку дозволить більш точно відображати вартість активів, забезпечить надійну базу для фінансового аналізу та прийняття стратегічних управлінських рішень. Запропоновано впровадити в роботу:

- комплекс програм *EVIDEI*, які відкривають нові можливості контролю за життєвим циклом основних засобів, забезпечуючи зручність та точність у веденні обліку;

- «Журнал переміщення необоротних активів» для уникнення не своєчасного оформлення внутрішнього переміщення основних засобів;

- метод поділу рахунку 286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу» на субрахунки, за якими в доходах і витратах від реалізації виокремити частину основних засобів.

Розроблені та запропоновані удосконалення будуть мати позитивний ефект від їх практичного впровадження. Зокрема, зросте ефективність використання основних засобів, знизяться ризики і підвищиться достовірність наданої фінансової інформації зацікавленим сторонам. У цілому, розроблені та запропоновані удосконалення обґрунтовані з позиції практичності та позитивного впливу на роботу компанії.

The study of financial activities and features of accounting at a machine-building enterprise proves that the accounting department of such a company is governed by current legislation, including international standards and national regulations. It also adheres to appropriate internal quality criteria, and its fixed asset accounting system is usually comprehensive and detailed. It was determined that accounting for non-current assets is conducted systematically, using modern methods and software.

The rapid technological progress of the development of the production sphere and the increase of competition in the field of mechanical engineering lead to the fact that recently the management personnel of large companies are faced with the need to improve the system of effective property management, in particular in the part of fixed assets.

Based on the results of the research, recommendations were prepared on ways to improve the accounting of fixed assets for a machine-building company, and key aspects that require optimization were highlighted. It is also well-founded that the improvement of the accounting system will allow more accurate reflection of the value of assets, will provide a reliable basis for financial analysis and making strategic management decisions. It is proposed to implement:

- a complex of EVIDEI programs, which open up new opportunities for monitoring the life cycle of fixed assets, ensuring convenience and accuracy in accounting;*
- "Journal of movement of non-current assets" to avoid untimely registration of internal movement of fixed assets;*
- the method of dividing account 286 "Non-current assets and disposal groups held for sale" into sub-accounts for which a part of fixed assets should be allocated in income and expenses from sales.*

The developed and proposed improvements will have a positive effect from their practical implementation. In particular, the efficiency of the use of fixed assets will increase, risks will decrease and the reliability of financial

information provided to interested parties will increase. In general, the developed and proposed improvements are justified from the standpoint of practicality and positive impact on the company's work.

Ключові слова: *основні засоби, необоротні активи, бухгалтерський облік, удосконалення, переоцінка активів.*

Keywords: *fixed assets, non-current assets, accounting profile, improvement, revaluation of assets.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проблема обліку основних засобів на машинобудівних підприємствах стає актуальною в умовах сучасного ринкового середовища та постійної динаміки технологічного прогресу.

Сучасні машинобудівні підприємства, борючись із постійними змінами у виробничому середовищі, пов'язаними з швидкими технологічними зрушеннями та глобалізацією ринків, стикаються із викликами, пов'язаними із точністю та ефективністю обліку своїх основних засобів.

Однією із основних проблем в такому контексті є недостатня автоматизація обліку основних засобів. Багато компаній в деяких аспектах своєї роботи все ще використовують ручний облік, що призводить до помилок спричинених «людським фактором» та значних втрат часу, зокрема це стосується процесу проведення інвентаризації та внутрішнього переміщення ОЗ.

Таким чином, розробка шляхів удосконалення обліку основних засобів на машинобудівному підприємстві стає невідкладною задачею, спрямованою на підвищення ефективності управління ресурсами, забезпечення надійності фінансової звітності та збільшення конкурентоспроможності в умовах постійної зміни ринкового середовища.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Науковий аналіз досліджень та публікацій вчених з удосконалення обліку основних засобів вказує на великий інтерес до цього питання в галузі теоретики та практики управління, що поєднуються із застосуванням новітніх технологій, таких як системи автоматизації, хмарні технології та штучний інтелект. Серед них можна виділити: Онищенко В. М., Сачвенко Р. О., Деруна І.А. та інших. Вони досліджують можливості використання цих інструментів для підвищення точності обліку, а також для прогнозування та стратегічного управління ресурсами.

Загалом, аналіз тематичної літератури вказує на важливість подальших досліджень та розробку інноваційних підходів обліку основних засобів машинобудівних підприємств для відповіді на появу сучасних викликів щодо управління активами та розробку заходів з підтримки їх стабільності в умовах глобальних та ринкових змін.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Для вирішення зазначених проблем в даній роботі було визначено наступні цілі:

- дослідити особливості обліку основних засобів на машинобудівних підприємствах;
- розробити шляхи удосконалення обліку основних засобів на машинобудівному підприємстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. За продуктивним управлінням виробничою діяльністю підприємства стоїть належна інформованість управлінського персоналу про стан та ефективність використання основних засобів, що досягається завдяки аналізу бухгалтерських звітів.

Першочерговим завданням, що постає перед бухгалтером при оприбуткуванні ОЗ є правильність його визнання та оцінки. Для досягнення цієї мети треба встановити шляхи надходження такого активу та надалі провести його вартісну оцінку.

Технічний стан засобів праці та можливість їх використання у виробництві становлять провідний інтерес для топ-менеджерів, адже є ключовими факторами, що впливають на нормальний хід виробничого процесу та ведуть до зростання продуктивності.

Проведення вартісної оцінки засобів праці є важливим етапом при розрахунку рівня зносу, величини амортизаційних відрахувань.

Однією з ключових вимог для точного обліку та оцінки основних засобів є дотримання принципів єдиного грошового вимірника та використання історичної (фактичної) собівартості. Сучасні нормативні документи, зокрема П(С)БО 7, оперують переліком різноманітних способів оцінки ОЗ за [1]: первісною, залишковою, справедливою, переоціненою, ліквідаційною та вартістю, яка амортизується.

Вибір певного методу оцінки залежить від часу оцінювання та шляхів отримання такого ОЗ, зокрема це стосується купівлі або безкоштовного придбання, власного виготовлення, внеску до статутного капіталу підприємства.

Амортизацію основних засобів можна розраховувати п'ятьма різними методами: прямолінійним; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивним та виробничим.

Обрання одного з таких способів не передбачає застосування його на протязі всього періоду корисного використання ОЗ. Відповідно до п. 28 П(С)БО 7 на кінець звітного року такий метод може бути переглянутий за умови виникнення інших шляхів надходження економічних вигід під час використання певного активу. Новообраний спосіб вводиться в дію з наступного місяця, що слідує за місяцем в якому було прийняте рішення [2].

Строк корисного використання (експлуатації) та ліквідаційна вартість об'єкта основних засобів також можуть бути переглянуті на кінець звітного року у разі зміни очікуваних економічних вигод від його використання [1].

Вибуття ОЗ згідно з П(С)БО 7 відбувається за умови настання наступних подій: поява можливості продажу, безоплатної передачі та у

випадку невідповідності критеріям визнання такого основного засобу активом, дохід отриманий в результаті зазначених операцій обліковується за допомогою П(С)БО 15 «Дохід».

Фінансовий результат від вибуття ОЗ «визначається вирахуванням з доходу від вибуття основних засобів їх залишкової вартості, непрямих податків і витрат, пов'язаних з вибуттям основних засобів» [3].

При вибутті ОЗ внаслідок ліквідації, фінрезультат має зрости на його залишкову бухгалтерську вартість та знизитись на податкову. Ліквідація невиробничих основних засобів за таких умов веде до зростання фінрезультату лише на залишкову бухгалтерську вартість [4].

Цікаво, що згідно з П(С)БО 15 «Дохід» при вибутті ОЗ внаслідок безоплатної передачі контрагенту дохід не нараховується, адже «дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена» [5]. На таку транзакцію не нараховують ПЗ з ПДВ, якщо вона за своє суттю визначається як благодійність.

При веденні обліку основних засобів однією зі складностей, з якою стикаються саме на великі машинобудівні компанії є не своєчасне оформлення внутрішнього переміщення необоротних активів. Більшою частиною це стосується саме дрібних об'єктів обліку, таких як інструменти, прилади та інвентар. Вони досить часто переміщуються робітниками із цеху в цех без вчасного документального оформлення. Що в майбутньому викликає труднощі у матеріально відповідальних осіб при встановленні їх фактичної наявності під час проведення планових та позапланових інвентаризацій.

Для того щоб уникнути такої ситуації варто автоматизувати цей процес та розробити на основі бази даних Microsoft Access спеціальну програму, в якій сформувати «Журнал переміщення необоротних активів».

Пропозиції щодо основних статей, які можуть бути до нього включені, розроблено та згруповано в таблиці 1.

Таблиця 1. Журнал переміщення необоротних активів

№ з/п	Інвентарний номер н/а	Заводський номер м/в особи	Шифр об'єкта контролю	Дата надходження на склад	Дата відпуску зі складу	Балансова вартість н/а	В наявності/відпущено зі складу
1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							
3							
4							

Для ведення такого журналу на практиці можуть бути використані інвентарні картки, в частині заповнення інформації про інвентарний номер необоротного активу, дату його надходження на склад, балансову вартість та заводський номер матеріально відповідальної особи (такий індивідуальний код має кожен робітник заводу). Дата відпуску об'єкту зі складу має заповнюватись по факту виникнення події.

Для спрощення та оптимізації обліку основних засобів пропонується створити спеціальний шифр об'єкта контролю, який буде складатись із 6-9 знаків, де:

— першими двома цифрами або однією буквою буде характеризуватись вид обладнання, що використовується у відповідному типі виробництва;

— наступними цифрами варто записувати чотирьохзначний номер співробітника, якому було передано для роботи або інших нагальних потреб основний засіб. Такий номер присвоюється на рівні із заводським кожному працівнику відповідно цеху, за яким він закріплений;

— останні знаки мають містити інформацію про код цеху, в якому обліковується конкретний необоротний актив.

Для більшої наочності застосування такої шифровки можна розглянути приклад переміщення зі складу шліфувального станку, що наведений на рисунку 1.

Рис. 1. Приклад шифрування об'єкта групи необоротних активів при їх переміщенні

За колонкою «В наявності/ відпущено зі складу» матеріально відповідальна особа, тобто комірник цеху, має проставляти позначки «+» або «-» в залежності від надходження або відпуску зі складу об'єктів обліку. Ця колонка обов'язково має бути заповненою для полегшення сортування або фільтрації списку при необхідності.

Важливо наголосити на тому, що типова форма розробленого документу, включаючи усі зазначені позиції для заповнення, має бути закріплена наказом по підприємству, з метою досягнення однорідності обліку в кожній структурній одиниці. А всі пропозиції та доповнення, що можуть виникнути під час практичного застосування даного журналу, мають бути надані у встановленому порядку для розгляду головному бухгалтеру. У разі прийняття правок, зазначений наказ оновлюється, перевипускається та розсилається по цехам для ознайомлення та прийняття у роботу.

Безсумнівно, можна стверджувати, що використання такого облікового реєстру, зобов'яже працівників цехів, що не мають відношення до бухгалтерського обліку та не розуміють його нагальної необхідності для виконання цілей підприємства, серйозніше відноситись до документування

етапів переміщення ними ОЗ. Адже саме для цього було запропоновано використовувати їх особистий номер, що в майбутньому полегшить встановлення місцезнаходження основних засобів, що не були вчасно оформлені.

При виявленні фактів, що вказують на порушення працівниками виробництва порядку щодо руху ОЗ, який регламентовано наказом головного бухгалтера, пропонується повідомляти їх начальника цеха та вживати заходів, щодо мінімізації та усунення таких випадків.

Отже, можна зробити висновок, що введення в роботу «Журналу переміщення необоротних активів» допоможе швидко ідентифікувати той основний засіб, щодо якого виникають питання.

Одним з моментів, на який обов'язково треба звернути увагу при розгляді стратегій, що дозволяють значно удосконалити облік на машинобудівному підприємстві, є період який займає проведення планової або позапланової інвентаризації основних засобів.

Незважаючи на те, що міжнародними стандартами не регламентовано конкретну частоту проведення інвентаризації, часто в облікових політиках машинобудівних підприємств зазначено, що планова інвентаризація має проводитись в кінці кожного року, перед складанням та поданням фінансової звітності.

Так, беручи до уваги досить обширну матеріальну базу виробничого машинобудівного підприємства, фактичне встановлення відповідності кожного об'єкту обліку наявним інвентаризаційним описам займає не один день та відволікає значну кількість спеціалістів на забезпечення проведення такої перевірки. Таким чином, для пришвидшення та спрощення цієї процедури, управлінському персоналу компанії варто розглянути стратегію її автоматизації, зокрема рекомендується інтегрувати комплекс програм EVIDEI до діючої системи обліку на підприємстві. Це дозволить забезпечувати проведення звіряння за допомогою штрих-кодів або RFID системи [6].

RFID – це «технологія нового покоління, заснована на використанні радіочастотного електромагнітного випромінювання, вона застосовується для ідентифікації та обліку об'єктів. Тобто це сучасний спосіб ідентифікації, що надає значно більше можливостей у порівнянні з традиційними системами маркування. Найбільш поширеними RFID-мітками є самоклеючі етикетки. Таким чином, якщо на штрих-коді інформація зберігається в графічному вигляді, то на мітку дані заносяться і зчитуються за допомогою радіохвиль» [7].

Використання такого методу дає змогу, за допомогою спеціальної RFID насадки (мобільного комп'ютеру), зчитувати інформацію з чіпів просто заходячи до приміщення складу, для цього навіть не треба знаходитись у прямому контакті з об'єктом обліку. Тобто, при скануванні всі дані що були закладені у чіп одразу передаються до програми EVIDEI яка автоматично проводить їх звірення з даними бухгалтерського обліку.

Для забезпечення коректного функціонування такої системи обліку, було розроблено перелік основних бухгалтерських даних на рисунку 2, які в обов'язковому порядку мають бути включені до облікової інформації RFID-мітки.

Таким чином, за будь-якої необхідності при проведенні інвентаризації, бухгалтер може миттєво завантажити облікові дані кожного основного засобу, щодо якого в нього постають питання. По суті, це означає виникнення можливості позбутись всім відомих паперових інвентарних карток шляхом запровадження їх більш розширеного електронного аналогу – така собі «інвентарна картка в телефоні».

Однак, найбільш корисною функцією такої програми є можливість «на місці» проводити коригування аналітичного обліку, тобто «змінювати рівні фізичного розташування та параметри класифікації, а також реєструвати будь-які інші зміни та відомості про активи - все це прямо через мобільний пристрій під час процесу інвентаризації» [6].

Рис. 2. Перелік рекомендованих даних для внесення на RFID-мітку

Однак, цей спосіб є досить затратним для впровадження на підприємстві, адже вимагає виділення значних грошових коштів на фінансування закупки чіпів. Саме тому, як альтернативу RFID-міткам, можна запропонувати більш дешевий метод маркування – за допомогою штрих-кодів. Це, в тому числі, дозволяє робити програма EVIDEI, шляхом їх самостійного друкування, що є необмеженим в обсягах та варіаціях, на промислових принтерах етикеток.

Хоча даний метод і не є таким ефективним як технологія RFID, однак його перевага над інвентарними номерами все одно залишається суттєвою. Адже основний принцип роботи чіпу та штрих-коду залишається однаковим

і полягає в усуненні практичної участі бухгалтера при звірванні кожного номеру з інвентаризаційними описами. Головною ж відмінністю є те, що внесені дані до штрих-коду залишаються фіксованими, а їх коригування можливе лише шляхом його повної заміни.

Досить зручно, що використання зазначеного виду кодування також дозволяє самостійно обрати дані які будуть зашифровані у штрих-коді, однак вже розроблений список рекомендованих даних для RFID-чипів в такому випадку вже не є актуальним і його треба скорочувати за рахунок тих відомостей, які потребують постійного оновлення. Тобто, буде доцільно враховувати лише:

- інвентаризаційний номер;
- номінальну вартість;
- визначений термін корисного використання;
- номер матеріально відповідальної особи.

На підставі проведеного аналізу практичного досвіду компаній, які перейшли на застосування програми EVIDEI для проведення інвентаризації, можна з усією впевненістю стверджувати, що вона значно прискорює процес інвентаризації активів, зменшуючи витрати часу вдвічі або навіть утричі порівняно з класичною інвентаризацією. Важливим фактом є ще й те, що отримані результати проведеної перевірки, супроводжуються вираженим зниженням частоти помилок, обумовлених впливом людського фактору.

Ще однією з головних переваг комплексу програм EVIDEI є можливість охоплення ведення обліку основних засобів на протязі їх повного життєвого циклу.

Узагальнюючи наведені вище тези, можна стверджувати, що удосконалення ведення обліку за допомогою програми EVIDEI на машинобудівному підприємстві відкриває нові можливості для повного контролю за життєвим циклом основних засобів, забезпечуючи зручність та точність у веденні обліку. Впровадження цієї програми дозволяє не лише

ефективно проводити інвентаризацію активів, але й значно прискорює цей процес.

Розглядаючи шляхи удосконалення обліку основних засобів, особливу увагу привертає рядок 1200 «Необоротні активи утримувані для продажу та групи вибуття» Звіту про фінансовий стан. До нього включається дебетове сальдо субрахунку 286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу», за допомогою якого обліковуються ті основні засоби, які компанія планує реалізувати протягом року. Однак, він відноситься до рахунку 28 «Товари», за яким ведеться облік оборотних активів [8]. Отже, за цією логікою необоротні активи обліковуються разом із запасами за аналогічною схемою.

Проведення аналітичного обліку для внутрішніх потреб або за запитом аудиторів за таких умов є досить складним, так як вимагає аналізу сутності кожної проводки зробленої з використанням даного субрахунку.

Для вирішення такої проблеми його рекомендується поділити на два окремих субрахунки для основних засобів та запасів:

- 2861 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу в частині основних засобів»;
- 2862 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу в частині МШП».

Проведене удосконалення плану рахунків дозволить бухгалтерам оптимізувати аналітичний облік, скоротити час на вибірку та аналіз необхідної інформації.

Також, подальші дослідження виявили, що списання собівартості реалізованого основного засобу здійснюється на рахунок 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів», а відображення доходу від вибуття ОЗ за допомогою рахунку 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів» [9, ст. 43]. Таким чином, наявна проблема є подібною до розглянутої вище.

Проведення такого обліку є помилковим і з боку складання фінансової звітності, адже рахунки 712 «Дохід від реалізації інших

оборотних активів» та 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів» у Звіті про фінансові результати включаються до рядків 2120 «Інші операційні доходи» та 2180 «Інші операційні витрати» відповідно.

Варто відзначити, що МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» визначає операційну діяльність як «основну діяльність суб'єкта господарювання, яка приносить дохід, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною або фінансовою діяльністю» [10]. Якщо говорити простими словами, то операційна діяльність відноситься до ключової сфери діяльності підприємства, вона включає в себе всі етапи виробництва, збуту товарів чи надання послуг.

Цілком очевидним є той факт, що вибуття основних засобів аж ніяк не можна віднести до операційної діяльності. Ці поняття повністю різняться за економічним змістом. Саме тому, для запобігання викривлень у Звіті про сукупний дохід, було розроблено рекомендації щодо ретроспективного корегування рядків 2120 «Інші операційні доходи» та 2180 «Інші операційні витрати».

Так, суми кінцевого сальдо, в частині основних засобів, за рахунками 712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів» та 943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів» буде доцільно перенести на рахунки: 977 «Інші витрати звичайної діяльності» та 746 «Інші доходи від звичайної діяльності». Таким чином, у фінансовій звітності вони будуть включені до рядків:

- 2270 «Інші витрати»;
- 2240 «Інші доходи».

В майбутніх періодах облік основних засобів утримуваних для продажу рекомендується здійснювати саме з використанням запропонованого методу, адже він був розроблений з метою забезпечення точності та достовірності складання фінансової звітності.

Підбиваючи загальні підсумки, що стосуються практичної розробки удосконалення методів обліку основних засобів на машинобудівному

підприємстві, слід зазначити, що їх впровадження у діючу облікову систему може значно поліпшити ефективність виробничих процесів. А інноваційне використання сучасних інформаційних технологій, у свою чергу, призводить до значного спрощення процесу автоматизації бухгалтерських операцій та організації періодичного моніторингу стану основних засобів, за виключенням «людського фактору», що забезпечує їх точність.

Проведене дослідження сприяє визначенню ключових проблем та можливостей у сфері управління основними засобами на машинобудівному підприємстві та надає підґрунтя для впровадження практичних рішень.

Література

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 13.12.2023).
2. Онищенко В. М. Амортизація основних засобів на підприємстві у 2023 році / Віктор Онищенко. // Головбух. – 2023.
3. Наказ МФУ: Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів від 30.09.2003 р. № 561. Дата оновлення 18.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03/ed20221018#Text> (дата звернення: 13.11.2023).
4. Саченко Р. О. Бухгалтерський облік основних засобів: від придбання до вибуття [Електронний ресурс] / Олена Саченко // Factor academy. 2023. URL: <https://factor.academy/blog/buxgalterskij-oblik-osnovnix-zasobiv-vid-pridbannya-do-vibuttya/> (дата звернення: 13.12.2023).
5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 "Дохід" [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 13.12.2023).

6. Програма для інвентаризації та обліку активів. *Офіційний сайт компанії EVIDEI*. 2023. URL: <https://systemgroup.com.ua/uk/rishennya-ta-pz/upravlinnya-tovaramy-ta-cinamy/evidei-programa-dlya-inventaryzaciyi-ta-obliku-aktyviv> (дата звернення: 13.12.2023).

7. Що таке система RFID, в чому її особливості використання. *Офіційний сайт компанії System Group*. 2019. URL: <https://idcard.com.ua/ua/blog/chto-takoe-sistema-rfid-v-chem-ee-osobennosti-ispolzovaniya/> (дата звернення: 13.12.2023).

8. Наказ МФУ: Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. №291. Дата оновлення 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 13.12.2023).

9. Дерун, І. А. Удосконалення бухгалтерського обліку основних засобів на основі його гармонізації [Електронний ресурс] / Іван Дерун // Економіка, управління та адміністрування. 2017. URL: [https://doi.org/10.26642/jen-2009-4\(50\)-40-42](https://doi.org/10.26642/jen-2009-4(50)-40-42) (дата звернення: 13.12.2023).

10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7) [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. 2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019#Text (дата звернення: 13.12.2023).

References

1. Ministry of Finance of Ukraine (2022), Order "On the approval of the National regulation (standard) of accounting 7 "Fixed assets", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (Accessed 13 Nov 2023).

2. Onyshchenko, V.M. (2023), "Depreciation of fixed assets at the enterprise in 2023 ", *Holovbukh*, pp. 15–23.

3. Ministry of Finance of Ukraine (2003) "On the approval of Methodological recommendations for accounting of fixed assets", available at:

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03/ed20221018#Text> (Accessed 13 Dec 2023).

4. Sachvenko, R. O. (2023), "Accounting of fixed assets: from acquisition to disposal", *Factor academy*, [Online], vol 3, available at: <https://factor.academy/blog/buxgalterskij-oblik-osnovnix-zasobiv-vid-pridbannya-do-vibuttya/> (Accessed 13 Dec 2023).

5. Ministry of Finance of Ukraine (2022), "On the approval of the National regulation (standard) of accounting 15 "Income", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (Accessed 13 Dec 2023).

6. Official site of the company EVIDEI (2023) "Program for inventore and accounting of assets", available at: <https://systemgroup.com.ua/uk/rishennya-ta-pz/upravlinnya-tovaramy-ta-cinamy/evidei-programa-dlya-inventaryzacyi-ta-obliku-aktyviv> (Accessed 13 Dec 2023).

7. Official site of the company System Group (2019) "What is an RFID system, what are features of its use?", available at: <https://idcard.com.ua/ua/blog/chto-takoe-sistema-rfid-v-chem-ee-osobennosti-ispolzovaniya/> (Accessed 13 Dec 2023).

8. Ministry of Finance of Ukraine (1999), "Instruction on the application of the Plan of account for accounting of assets, capital, liabilities and economic operation of enterprises and organization", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (Accessed 13 Dec 2023).

9. Derun, I.A. (2015), "Improvement of accounting of fixed assets on the basis of its harmonization", *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, [Online], vol 4, available at: [https://doi.org/10.26642/jen-2009-4\(50\)-40-42](https://doi.org/10.26642/jen-2009-4(50)-40-42) (Accessed 13 Nov 2023).

10. Ministry of Finance of Ukraine (2012), "International Accounting Standard 7 (IAS 7)", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019#Text (Accessed 13 Nov 2023).

Стаття надійшла до редакції 15.12.2023 р.